

16. 10. 2013

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Správní trestání - je doručování projednáváním?

V praxi se můžeme setkat s následujícím případem: Co se stane pokud v přestupkovém řízení převezme adresát rozhodnutí odvolacího správního orgánu až po uplynutí jednorochní lhůty? Bylo by možné takovýto přestupek pokládat za řádně projednaný?

Připomeňme si, že z ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích v zásadě vyplývá, že přestupek je možné projednat v jednorochní lhůtě, která počíná běžet dnem, kdy ke spáchání skutku došlo.

Není žádným tajemstvím či vědeckým objevem, že se správní úřady v rámci své činnosti velmi zhusta setkávají s tím, že k prekluzi přestupku dochází zejména z důvodu opakovaných „omluv“ účastníků, populární „doručování do Mongolska“[1] bylo v českém tisku, tuším také kdysi zmíněno, nicméně zpět k našemu případu.

Zde bych si dovolil stručně ku podnícení právního myšlení upozornit na relativně zajímavý (a nyní již zapadnuvší) rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové pobočka v Pardubicích - č.j. 52A 412010 - 62. ze dne 9.září 2010. Pardubický samosoudce, zde „průlomově“ rozhodl v otázce nahlížení na prekluzi přestupku.

Soud zde autoritativně pravil - **Okolnost, že rozhodnutí bylo převzato adresátem z různých důvodů až po uplynutí prekluzivní jednorochní lhůty, zákonnou lhůtu nemůže relevantně ovlivnit.**

In media res: přestupek byl spáchán dne 7. prosince 2008, prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 20. srpna 2009 a rozhodnutí odvolacího správního orgánu datujeme na 26. listopadu 2009. Okolnost, že rozhodnutí bylo převzato adresátem z různých důvodů až po uplynutí prekluzivní jednorochní lhůty, soud vyhodnotil tak, že tento fakt zákonnou lhůtu nijak nemůže ovlivnit .

Soud tedy shledal, že zmíněný přestupek byl řádně projednan v zákonem stanovené jednorochní lhůtě.

Pardubický samosoudce se tak de facto postavil proti právnímu názoru vyslovenému v odůvodnění rozsudku Nejvyšší správní soud (dále jen NSS) ze dne 15. prosince 2005, č. j. 3 As 57/2004 -39. NSS tehdy v odůvodnění tohoto rozsudku uvedl, že *"ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku nabyt právní moci"*. Dodejme však, že NSS tehdy svůj interpretační závěr takřka nikterak neodůvodnil, a to přesto, že požadavek, aby ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci, není obsažen v textu právní normy.

Mám za to, stejně jako zmíněný východočeský soud, že z jazykového výkladu § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nevyplývá, že ve jednorochní lhůtě musí rozhodnutí o přestupku nabyt právní moci.[2]

NSS opakovaně judikoval (srov. např. rozsudek NSS ze dne 10.listopadu 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 -48), že *právo ve svém regulativním působení musí předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce, ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují. Smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu*

právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje.

Domnívám se, že zmíněný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové pobočka v Pardubicích jest přesně takovým nakročením k rozumnému uspořádání společenských vztahů, byť samozřejmě některým přestupníkům spoléhajícím na prekluzi svých přestupků asi nebude příliš po chuti.

A teď přijde *polo-dramatické vyvrcholení mého příspěvku*, zmíněný „pardubický“ rozsudek byl zrušen rozsudkem NSS ze dne 21. prosince 2010 - č.j. 9 As 89/2010 - 92.

NSS opět zopakoval pokud § 20 odst. 1 zákona o přestupcích stanoví, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok, neznamená to, že v řízení nelze nařídit a provést ústní jednání, ale že v řízení nemůže být proveden vůbec žádný úkon, včetně například rozhodování o účinnosti doručení rozhodnutí atd. V tomto směru je třeba považovat názor NSS vyjádřený v jeho ustálené judikatuře za jednoznačný.

Takže i nadále v ČR majoritně platí, byť osobně s tím zdvořile nesouhlasím, že když správní rozhodnutí bylo převzato adresátem z různých důvodů až po uplynutí prekluzivní jednorochní lhůty, zákonnou lhůtu to relevantně ovlivňuje. Tedy, že se jedná o nesplnění zmíněné jednorochní lhůty. Jinak řečeno, NSS trvá na svém předchozím názoru, že *"ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku nabytí právní moc!"*

Autor tohoto textu má za to, že požadavek nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku v uvedené lhůtě zákon o přestupcích neobsahuje. Jak jsem již naznačil výše, předmětný zákon stanoví „jen“ požadavek „projednání“, jenž dle mého odborného soudu nelze bez jasného zákonného ukotvení rozšiřovat na obligatorní nutnost nabytí právní moci.

Nutno rovněž objektivně podotknout, že právní moc závisí na faktorech, které správní orgán nemůže v demokratickém právním státě reálně ovlivnit.

Mám za to, že výše popsaná judikatorní praxe NSS znesnadňuje již tak dosti složitou situaci správních orgánů na úseku správního trestání, které pak neplní řádně svoji společenskou funkci.

Soudce NSS J.Camrda v souvislosti s jinou kauzou na blogu Jiné právo dle mého akademického soudu výstižně napsal - *Ve správním soudnictví stojí vždy na jedné straně jednotlivec, k ochraně jehož veřejných subjektivních práv jsou správní soudy povolány, a na straně druhé žalovaný správní orgán. Lze tak jednoduše podlehnout klamně představě, že čím víc práv budou správní soudy žalobcům přiznávat, tím lépe*[3] ...myslím že tato slova se velice hodí k předestřenému „přestupkovému“ případu.

Nad rámec tohoto příspěvku bych si dovolil vyslovit názor, že by měla být obnovena diskuze o zákonném prodloužení citované jednorochní lhůty u prekluze přestupků na dva roky.

Nové znění § 20 odst.1 - Přestupek nelze projednat, uplynuly od jeho spáchání dva roky ; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,

odborný asistent na PF MU v Brně
právník a publicista

[1] Legendární Mongolsko se objevilo např. i v Zápisu z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra ČR pro zpracovatele přestupkové agendy dne 8. 6. 2010: Obviněný z přestupku si zvolí zmocněnce, který je bytem v cizině, například: Mongolsko, Jurta 64 (uvede přesnou adresu i potřebné nacionále zmocněnce). Jak má správní orgán v takovém případě postupovat? Bude-li takového zmocněnce akceptovat, dojde k promlčení každého přestupku...

[2] K obdobnému závěru dochází též Hrušová, K. a Molek P. in Správní trestání v aplikační praxi soudů, Soudní rozhledy Č. 12/2009, C.H.Beck, 2009.

[3] Viz Camrda, J.- dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)